

Jana Bodnárová

ilustroval Martin Kellenberger

GRÉTKA, TETA A PODIVNÍ
OBYVATELIA JEDNÉHO DOMU

Sabínkine prázdniny

Jana Bodnárová

Sabínkine prázdniny

Jana Bodnárová

Sabínkine prázdniny

GRÉTKA, TETA A PODIVNÍ OBYVATELIA JEDNÉHO DOMU

Ilustroval Martin Kellenberger

Texts © Jana Bodnárová
Illustrations © Martin Kellenberger
Slovak edition © Perfekt 2019

Publikáciu z verejných zdrojov podporil fond
na podporu
umenia

Sabínkine prázdniny

Autor: Jana Bodnárová
Ilustrácie: Martin Kellenberger
Zalomenie a príprava tlačových podkladov: SOFT DESIGN, s. r. o.
Jazyková redaktorka: Edita Škodová

Vydal Perfekt, a. s., Cukrová 14, 811 08 Bratislava, ako svoju 836. publikáciu.
Rok vydania 2019
Prvé vydanie
Tlač: KASICO, a. s., www.kasico.sk

Knihu si môžete objednať vo vydavateľstve PERFEKT, Cukrová 14, 811 08 Bratislava,
e-mail: odbyt@perfekt.sk alebo kúpiť v Kníhkupectve Vojtecha Zamarovského,
Karpatská 7, 811 05 Bratislava 1, alebo na www.perfekt.sk s 30 % zľavou.
Elektronickú verziu tejto knihy si môžete kúpiť na www.martinus.sk a www.dibuk.sk.

ISBN: 978-80-8046-926-9

www.perfekt.sk

Pavlačový dom

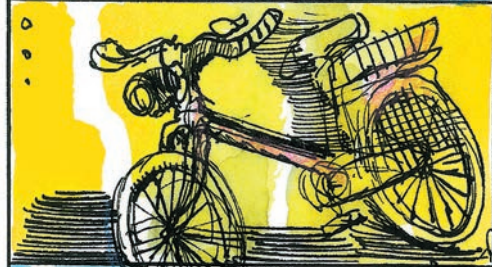
Keď Sabínka v sprievode tety prvý raz vstúpila do dvora toho pavlačového domu, pripadala si akási malá a stratená. Bolo to i tým, že dom zvonku nebol veľmi zaujímavý. Vyzeral ako nejaká sivá mušľa. No keď mušľu roztvoríte, môžete nájsť perlu. Tak i dom naplno ukázal svoju zvláštnosť až po vstupe cez bránu a podchod na dvor. Okolo toho dvora sa ťahali štvorposchodové budovy s dlhými pavlačami, na ktorých kde-tu viseli črepníky s kvitnúcimi muškátmi najrôznejších farieb, lebo bolo leto. Na prízemí boli polkruhové arkády so stĺporadím a v ich rohoch bacuľatí anjelici. Pavlače zas mali krásne zdobené zábradlia.

Keď Sabínka s tetou vstúpili do príjemne chladného bytu, teta usadila Sabínku ku kuchynskému stolu a postavila pred ňu orosený pohár limonády. Z ničoho nič však povedala:

„Dievča, ty máš ešte v koži toľko vody, že keby som ti pichla špendlíkom do ramena, vystrekla by fontána!“

Povedala to s takým obrovským smiechom, že jej skoro vypadla zubná protéza.

Sabínku trochu striaslo a pomyslela si, že sa tejto čudnej a výstrednej tety musí hádam i trochu báť. Pomyslela si tiež, že rodičia ju sem šupli na prázdniny, aby oni dvaja mohli pokojne ísť na nebezpečné cesty po

To su arony kacheko rudi ?
klov
-vi dom
-de kachela
-beavrozhyd
-mydie
-kavich
-mlieka

stov jidok
shu

reta

svete. A ona vraj preto musí zostať s tetou, ktorá v skutočnosti ani nie je pokrvná, a teda pravá Sabínkina teta, lebo jej bude dávať hodiny francúzskej konverzácie.

„Vieš, ako ti ten krásny jazyk v škole nejde! Aspoň sa trochu zlepšíš vo výslovnosti. Teta, ku ktorej pôjdeš, je veľmi zaujímavá stará pani,“ tvrdila mama.

„Franina je ťažký jazyk! Radšej by som sa učila po španielsky,“ vyhlásila Sabínka, ale nebolo to nič platné. Teraz už mama s otcom kde si splavujú divú rieku a Sabínka od tety zatiaľ nepočula po francúzsky ani f. Ale ani po tom netuži. Dosť sa toho napočúva v škole! Pritom býva v tomto veľkom pavlačovom dome už tri dni. A vlastne i celý tetin byt je čudný. Z pavlače s kovaným zábradlím v tvare akýchsi rastlín a kvetov sa vstupuje rovno do haly. Z nej jednej dvere vedú do kuchyne a z kuchyne sa vchádza do izby, v ktorej teraz býva Sabínka. Kedysi to vraj bola miestnosť pre tetinu slúžku. Vedľa má Sabínka sprchovací kút a vecko iba pre seba, 'čo je úžasne fajn', myslí si. Z druhej strany haly sa jedna za druhou ťahajú tri veľké izby s oknami a balkónmi na pravej strane. Za nimi je však jedna miestnosť celkom bez svetla zvonku. Teta jej hovorí alkovňa. Z nej sa vchádza do tetinej spálne a veliánskej kúpeľne.

„To ja mám kožu ako dvestoročná korytnačka! Celkom vyschnutú. Darmo si ju natieram všelijakými mastičkami a vodičkami. Nebude zo psa slanina a zo starej ženy krásna Džamila!“

Takto ukončila teta svoju strašidelnú vyhrážku so špendlíkom a Sabínka sa upokojila.

Povedala si, že vyjde na pavlač, nakloní sa ponad zábradlie a takto, zo štvrtého poschodia, bude púšťať dolu sliny ako ligotavé pavúky, pozerat

na ten ligot, kým sa slinové guľôčky nerozplasknú na betónovom dvore. Ten mal tvar prázdneho štvorca. Z jednej strany boli vo veľikánskych črepníkoch zasadené pestrofarebné kvety a na druhej polovici rástli stromy. Listnaté i ihličnaté. Vo dvore zväčša neboli žiadni ľudia. Iba jediný raz Sabínka videla dve starešky, ako idú von so psami. Živo si čosi hovorili a znelo to ako čvirikanie vtáčikov. Psy kráčali ustato, so spustenými hlavami. Veľký dom bol taký tichý, ako keby v ňom posedávali a polihovali samí starí ľudia. Takí, ako je aj teta.

Sabínka sa vrátila do bytu. Cez otvorené dvere videla tetu, ako si podriemkava pri kuchynskom stole. Noviny jej spadli na stôl a okuliare sa zošmykli na koniec nosa. Vtedy Sabínke v mihu napadlo, že pôjde na prieskum izieb, ktoré jej pri príchode teta ukázala iba tak narýchlo, ako keby ju nemali zaujímať. O svojej spálni jej teta iba povedala, že by sa tam dalo tancovať a v kúpeľni korčuľovať, ale dvere neotvorila. Tancovať by sa teda dalo i v prvých dvoch izbách. Tá na samom začiatku bola obedová izba, kde vraj teta kedysi podávala hosťom báječné jedlá. Potom obývacia izba s veľkým divánom, malými stolíkmi a mnohými kresielkami, komodami, klavírom, veľkými obrazmi po stenách i s benátskym zrkadlom. V tretej izbe boli okolo stien vysokánske knižnice a kancelársky stôl s masívnym kreslom. Tu Sabínke páchol starý papier. V predchádzajúcich miestnostiach mala pocit, že cíti čosi ako vôňu rozmrvenej levandule či rasce. 'Proste, toto sú vône starých ľudí,' rozhodla sa Sabínka. Alkovňou však prebehla s prižmúrenými očami a krkom stiahnutým medzi pleciami. Mala pocit, že pri stenách číhajú nejaké zvieratá. Veď jej čudná teta môže mať i skroteného hada! No keby sa lepšie pozrela, uvidela by len starý bicykel, lyže a korčule, dosku na žehlenie bielizne, nejakú truhlicu a starú skriňu. Zato tetina spáľňa, to

bola paráda! Takmer uprostred, blízko otvoreného okna, stála veľká postel s bielym baldachýnom z jemnej látky, ktorá sa ľahko kývala vo vánku. Po stenách boli čudné vence a kytice zo suchých kvetov a množstvo fotiek. Cez pootvorené dvere do kúpeľne si Sabínka ešte stačila všimnúť vaňu, ktorá stála uprostred miestnosti na zvieracích nožičkách, no vtom ju chytili za krk kostnaté prsty. Skríkla, lebo si myslela, že od steny v alkovni sa odlepila nejaká príšera a teraz z nej ide vytrepať dušu...

„Čo jačíš!? A povedala som ti už, že snorenie nemám rada? Že ho priam neznášam? Ani to, aby si sa mi svojimi prstíkami prehrabávala v zásuvkách? Mám síce staré oči, ale zbadajú všetko! Každú zmenu! A potom, je taká zásada, že slušný človek nechce drzo poznať tajomstvá druhých! Lebo sa mu to vráti. No ale keď si už tu, pozri si aj kúpeľňu. Obzri sa v zrkadlách.“

Sabínka teda trochu ustrašene vošla do tetinej kúpeľne. Zacítila krásnu vôňu. Tak rada by vedela, z čoho pochádza!

„To sú arómy lupienkov ruží, ktoré si dávam do kúpeľa, francúzskych mydiel a telového mlieka, ktorým sa natieram,“ povedala teta a Sabínka sa zľakla, že dovidí aj do jej hlavy, na jej myšlienky, lebo teta naozaj presne uhádla, na čo Sabínka myslí. To by sa jej teda vôbec nepáčilo!

„A za trest, že si si myslela: ‘stará ježibaba spí, tak ja sa prejdem po jej izbách’, pôjdeš so mnou na jeden film. Vôbec nie je pre deti! Ale ja som napríklad nikdy nečítala detské knižky. Keď som sa naučila písať, zobrala som si rebrík a vyťahovala otcove knihy z horných políc v našej knižnici.“

Sabínka si pomyslela, že jej to veru ešte doma nenapadlo. Veď asi by tam aj tak našla len otcove medicínske knihy. Súhlasila však, že s tetou pôjde do kina.

Stalinova smrť

Film sa volal čudne: Stalinova smrť. Kto bol Stalin, to Sabínka netušila. A o smrti vôbec nepremýšľala. Jej sa zdalo, že veď všetci ľudia a zvieratá sú živí, tak načo si lámať hlavu smrťou!? Iba raz videla zastrelenú lastovičku. Chvíľu ju aj lutovala a odniesla z chodníka do trávy pod krík. Teraz sa pýtala tety, kto bol Stalin.

„Ten najväčší darebák sveta spolu s Hitlerom! Dal povraždiť milióny ľudí! Alebo ich nechal uprostred noci vyvliecť z bytov policajtni, strčiť do čiernych áut a zavrieť vo väzeniach. Najhoršie boli lágre – koncentračné tábory v studenej prírode, kde ľudia boli zavretí celé roky, museli tvrdo pracovať a v hrozných podmienkach často i zomierali... Raz, dávno, som hrala v jednej hre o ňom.“

To bola prvá tetina zmienka o tom, že kedysi asi naozaj bola herečka! Sabínke to vlastne povedala i mama, ale zároveň ju žiadala, aby sa tety na to nepýtala. Lebo ona je vraj už taká stará, že neznáša spomínanie na mladosť. Iba ju to rozčuľuje a zlostí. Ale, pravdupovediac, teta nevyzerala ako herečka a možno si to o sebe iba vymyslela.

Vo filme teda Sabínka uvidela Stalina, nízkeho, fúzatého človeka v priveľkých čižmách. Takže Sabínke hneď napadol ten rozprávkový kocúr. Vlastne aj oči mal Stalin studené ako pohľad kocúra. Sabínka sa